

KALENDARIUM HISTORYCZNE POLSKI – Kwiecień

Na podstawie portalu historycznego www.dzieje.pl

01 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2016	Wystartował program społeczny Rodzina 500 plus.
2008	Sejm uchwalił ustawę „o ratyfikacji Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzonego w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r.”, upoważniającą prezydenta do dokonania ratyfikacji.
1987	We Wrocławiu odbył się pierwszy duży happening Pomarańczowej Alternatywy, powstałej z inicjatywy Waldemara Fydrycha „Majora”.
1981	Decyzją Rady Ministrów wprowadzone zostały kartki na mięso.
1967	Pod kierownictwem Stanisława Różewicza utworzony został Zespół Realizatorów Filmowych „Tor”.
1956	W Świerku pod Warszawą rozpoczęto budowę ośrodka badań jądrowych.
1947	W Warszawie odbył się uroczysty pogrzeb zastrzelonego przez UPA gen. Karola Świerczewskiego.
1945	PLL LOT wznowiły połączenia na liniach krajowych.
1940	Na polecenie okupacyjnych władz niemieckich Judenrat rozpoczął w Warszawie budowę murów wokół terenu getta – „obszaru zagrożonego epidemią”.
1905	W Łodzi bojówka PPS dokonała udanego zamachu na wyróżniającego się okrucieństwem carskiego komisarza Michała Szatałowicza.
1893	W Warszawie z inicjatywy Romana Dmowskiego krajowa część Ligi Polskiej i „Zet” zostały przekształcone w Ligę Narodową.
1683	W Warszawie podpisano przymierze cesarza Leopolda I Habsburga i króla Jana III Sobieskiego wymierzone przeciwko Turcji; ze względu na obawę przed złym odbiorem porozumienia podpisanego w dzień prima aprilis, zostało ono antydatowane na 31 marca.
1656	Śluby Jana II Kazimierza w katedrze lwowskiej, tzw. śluby lwowskie; uznając Matkę Boską za patronkę Polski król oddawał jej w opiekę kraj pogrążony w wojnie ze Szwecją.
1579	Król Stefan Batory założył Akademię Wileńską, powstałą z przekształcenia istniejącego w Wilnie od 1570 r. Kolegium Jezuitów.
1548	W Krakowie zmarł Zygmunt I Stary, król Polski i wielki książę litewski, panujący od 1506 r.

02 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2005	W Watykanie zmarł Karol Wojtyła; 16 października 1978 r. wybrany na papieża, przyjął imię Jana Pawła II (1978–2005); arcybiskup metropolita krakowski, kardynał; beatyfikowany w 2011 r., kanonizowany 27 kwietnia 2014 r.
1997	Zgromadzenie Narodowe przyjęło nową Konstytucję RP; po przyjęciu jej w referendum przez Polaków i podpisaniu przez prezydenta weszła w życie 17 października 1997 r.
1989	W Poznaniu milicja brutalnie rozpędziła uczestników pokojowej manifestacji przeciwko budowie elektrowni atomowej w Klempiczu.
1969	Katastrofa samolotu PLL LOT An 24 pod Zawoją. Zginęły 53 osoby.
1951	Początek seryjnej produkcji samochodów ciężarowych „Star” w Starachowicach.
1947	Władze komunistyczne aresztowały Kazimierza Pużaka i innych działaczy związanych z PPS-WRN pod zarzutem organizowania podziemnej partii socjalistycznej.
1947	Najwyższy Trybunał Narodowy w Warszawie skazał na karę śmierci Rudolfa Hoessa – niemieckiego zbrodniarza, komendanta KL Auschwitz, współautora Holokaustu; wyrok przez powieszenie wykonano na terenie b. obozu 16 kwietnia 1947 r.

1943	W wyniku ran odniesionych w Akcji pod Arsenalem zmarł Tadeusz Krzyżewicz „Buzdygan”, podharcistrz, plutonowy podchorąży AK.
1940	Początek formowania w Syrii Brygady Strzelców Karpackich.
1940	W Palmirach Niemcy zamordowali 81 osób; wśród nich proboszcza parafii Wilanów księdza Jana Krawczyka oraz harcmistrza Juliusza Dąbrowskiego „Bema”, który sam zgłosił się do gestapo, aby ratować aresztowanych zamiast niego ojca, matkę, brata, siostrę i żonę.
1928	Straż Celna została przekształcona w Straż Graniczną.
1919	Powstało Polskie Towarzystwo Matematyczne.

03 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1989	Podczas negocjacji w Magdalence osiągnięto porozumienie w sprawie kompetencji prezydenta PRL oraz relacji pomiędzy Sejmem a Senatem; uzgodniono także kwestię podziałów mandatów w przyszłym Sejmie.
1980	Sejm PRL powołał rząd Edwarda Babiucha.
1948	Podczas wspólnego posiedzenia KC PPR i CKW PPS w sprawie zjednoczenia, podjęto decyzję o budowie Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej Wspólny Dom.
1942	W Teheranie powstała Delegatura Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Polskiego Rządu, której celem było niesienie pomocy m.in. polskim uchodźcom z ZSRS, którzy ewakuowali się wraz z Armią Polską na Wschodzie.
1941	W Radomiu Niemcy utworzyli getto dla ludności żydowskiej.
1940	Zbrodnia Katyńska: NKWD rozpoczęło likwidację obozu w Kozielsku, a w kolejnych dniach – obozów w Ostaszkowie (4 kwietnia) i Starobielsku (5 kwietnia); z Kozielska 4 404 jeńców przewieziono do Katynia i zamordowano strzałami w tył głowy; 3 896 jeńców ze Starobielska zabito w pomieszczeniach NKWD w Charkowie, a ich ciała pogrzebano na przedmieściach miasta w Piatichatkach; 6 287 jeńców z Ostaszkowa rozstrzelano w gmachu NKWD w Kalininie, obecnie Twer, a pochowano w miejscowości Miednoje.
1939	Naczelne dowództwo niemieckich sił zbrojnych przedstawiło Hitlerowi projekt dyrektywy w sprawie gotowości bojowej armii na lata 1939–1940; jej część, tzw. Wariant Biały (Fall Weiss) dotyczył ewentualnego ataku na Polskę; dokument został podpisany 11 kwietnia 1939 r.

04 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1949	W Waszyngtonie przedstawiciele 12 państw podpisali sojusz wojskowy – Pakt Północnoatlantycki (NATO); w skład sojuszu weszły: Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Kanada, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg, Dania, Norwegia, Islandia i Portugalia.
1946	Sejm przyjął ustawę o nacjonalizacji banków.
1940	Na Firleju pod Radomiem Niemcy dokonali publicznej egzekucji, zabijając 145 mieszkańców wsi Gałki, Gielniów i Mechlin za udzielanie pomocy oddziałowi mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”; w czasie II wojny światowej na Firleju w masowych egzekucjach Niemcy zamordowali od 12-15 tys. osób.
1940	W Warcie koło Sieradza Niemcy zamordowali około 500 pacjentów Publicznego Szpitala Psychiatrycznego.
1939	Początek kilkudniowej wizyty ministra spraw zagranicznych RP Józefa Becka w Londynie, zakończonej wydaniem dwustronnego komunikatu oznaczającego zawarcie wstępnego porozumienia między Polską a Wielką Brytanią o wzajemnej pomocy na wypadek wojny.
1926	W Częstochowie ukazało się pierwsze wydanie tygodnika katolickiego „Niedziela”.
1919	W Warszawie, w podziemiach Galerii Luxemburga przy ulicy Senatorskiej, założono teatrzyk literacko-artystyczny Qui Pro Quo.

1919	Powołano do życia Wydział Filozoficzny Wszechnicy Piastowskiej w Poznaniu, przemianowanej w 1955 r. na Uniwersytet im. Adama Mickiewicza.
1918	Rada Regencyjna powołała rząd Jana Kantego Steczkowskiego.
1849	Armia Sycylijska pod dowództwem gen. Ludwika Mierosławskiego została rozbita przez wojska neapolitańskie w bitwie o Katanię.
1794	W bitwie pod Raclawicami powstańcy dowodzeni przez Tadeusza Kościuszkę pokonali wojska rosyjskie gen. Aleksandra Tormasowa; w bitwie wstąpili się kosynierzy, a do narodowej legendy przeszedł Bartosz Głowacki.
1350	W Budzie Kazimierz III Wielki zawarł porozumienie z królem węgierskim Ludwikiem Andegaweńskim dotyczące Rusi Halicko-Włodzimierskiej oraz węgierskiej pomocy w walce z Litwą.
986	W Kwedlinburgu odbył się zjazd, na którym Mieszko I złożył hołd cesarzowi Ottonowi III i podarował młodemu władcy wielbłąda.

05 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2004	Pracę zakończyła sejmowa komisja śledcza do zbadania ujawnionych w mediach zarzutów dotyczących przypadków korupcji podczas prac nad nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji, powszechnie zwana „komisją do spraw afery Rywina”.
1989	Po dwóch miesiącach negocjacji nastąpiło podpisanie porozumień i uroczyste posiedzenie plenarne zamykające obrady Okrągłego Stołu; wydarzenie zapoczątkowało demokratyzację życia politycznego w Polsce i pokojowe przemiany w państwach bloku wschodniego.
1982	Wznowił emisję zawieszony po wprowadzeniu stanu wojennego Program III Polskiego Radia.
1955	W Warszawie w PKiN rozpoczął działalność Pałac Młodzieży.
1952	Podpisano polsko-sowiecką umowę o budowie Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.
1942	Zakończenie ewakuacji części Polskich Sił Zbrojnych ze Związku Sowieckiego do Iranu. Od 24 marca do 5 kwietnia 1942 r. ZSRS opuściło blisko 44 tys. osób, w tym ponad 33 tys. wojskowych.
1883	Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego Zygmunt Wróblewski i Karol Olszewski jako pierwsi dokonali skroplenia tlenu.
1863	Powstanie Styczniowe: pod Szklarami Rosjanie rozbili 500-osobowy oddział galicyjskich ochotników.
1807	Napoleon Bonaparte podpisał dekret o utworzeniu Legii Polskiej, przemianowanej w lipcu 1807 r. na Polsko-Włoską, późniejszej Legii Nadwiślańskiej.
986	W Kwedlinburgu odbył się zjazd, na którym Mieszko I złożył hołd cesarzowi Ottonowi III i podarował młodemu władcy wielbłąda.

06 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1990	Sejm uchwalił ustawę o przywróceniu Święta Narodowego 3 Maja oraz ustawę o zniesieniu 22 lipca jako Narodowego Święta Odrodzenia Polski.
1990	Sejm uchwalił ustawy o Policji, Urzędzie Ochrony Państwa i Urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych. Ich konsekwencją było przekształcenie Milicji Obywatelskiej w Policję oraz zastąpienie zlikwidowanej Służby Bezpieczeństwa Urzędem Ochrony Państwa.
1945	Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego utworzyło Centralne Obozy Pracy w Warszawie, Poniatowie, Krzesimowie, Potulicach i Jaworznie; więziono w nich osoby oskarżone o kolaborację z Niemcami w czasie wojny oraz o działalność antykomunistyczną.
1945	Samodzielny Batalion Wojsk Wewnętrznych dokonał pacyfikacji wsi Gorajec w okolicach Lubaczowa, w czasie której zabitych zostało około 150 Ukraińców, w większości cywilów.

1945	Początek ewakuacji 15 tys. żydowskich więźniów z niemieckiego obozu Buchenwaldu do innych obozów pozostających jeszcze w rękach nazistów.
1922	Sejm Ustawodawczy przyjął ustawę o „objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską” – oznaczało to włączenie tzw. Litwy Środkowej w skład Rzeczypospolitej.
1807	Napoleon podpisał dekret o utworzeniu pułku polskich szwoleżerów gwardii.
1654	Dekret króla Jana II Kazimierza Wazy nakazujący wypędzenie z Rzeczypospolitej cudzoziemców-innowierców.

07 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1995	W Warszawie uruchomiono 18 km odcinek I linii metra (Kabaty-Politechnika).
1989	Sejm uchwalił „Ustawę o zmianie Konstytucji PRL”, wprowadzającą m.in. zapisy o Senacie, urzędzie prezydenta oraz ordynacjach wyborczych do Sejmu i Senatu, a także „Prawo o stowarzyszeniach”.
1950	Stanisław Skalski, as polskiego lotnictwa, uczestnik Bitwy o Anglię, skazany został przez władze komunistyczne na karę śmierci, zamienioną na dożywocie; był on oskarżony bezpodstawnie o szpiegostwo, poddany był brutalnemu śledztwu; w 1956 r. uwolniony i zrehabilitowany.
1949	Sejm uchwalił ustawę o likwidacji analfabetyzmu.
1943	W Warszawie powstała Polska Armia Ludowa – konspiracyjna organizacja zbrojna, zrzeszająca lewicowe oddziały zbrojne: Milicję Ludową RPPS, Polską Ludową Akcją Niepodległościową i część oddziałów Komendy Obrońców Polski.
1938	Sejm RP jednomyślnie uchwalił „Ustawę o ochronie imienia Józefa Piłsudskiego, pierwszego Marszałka Polski”, przewidującą karę do 5 lat więzienia za uwłaczanie pamięci zmarłego.
1922	Zakłady Fablok z Chrzanowa przekazały PKP pierwszy wyprodukowany i częściowo zaprojektowany w Polsce parowóz towarowy serii Tr21. Maszyny te służyły w PKP do połowy lat siedemdziesiątych.
1656	Pod Warką wojska polskie dowodzone przez Stefana Czarnieckiego pokonały armię szwedzką.

08 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2005	W Watykanie odbyły się uroczystości pogrzebowe papieża Jana Pawła II.
1994	Minister spraw zagranicznych RP Andrzej Olechowski złożył w Atenach formalny wniosek o przyjęcie Polski do Unii Europejskiej.
1989	Zgodnie z wolą Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” kierownictwo kampanii wyborczej do parlamentu objął Komitet Obywatelski „Solidarność”.
1989	Weszła w życie tzw. nowela kwietniowa Konstytucji PRL, zakładająca przywrócenie Senatu i urzędu prezydenta.
1979	Edward Raczyński objął urząd Prezydenta RP na uchodźstwie.
1976	Za szpiegostwo „na rzecz jednego z państw NATO” na 25 lat więzienia i przepadek mienia skazany został Jerzy Pawłowski, wybitny szermierz, reprezentant Polski, wielokrotny medalista igrzysk olimpijskich i mistrzostw świata.
1965	Podpisanie Polsko-Radzieckiego Układu o Przyjaźni, Współpracy i Pomocy Wzajemnej, przedłużającego porozumienie zawarte w 1945 r. na następne 20 lat.
1945	W Gdyni odbyły się zaślubiny Polski z morzem żołnierzy 1. Brygady Pancerniej im. Bohaterów Westerplatte.
1943	Zbrodnia wołyńska: w kolonii Brzezina w powiecie Sarny ukraińscy nacjonałiści zamordowali około 130 Polaków – oddziałami UPA dowodził Iwan Łytwyńczuk „Dubowyj”.
1940	ORP „Orzeł” zatopił niemiecki statek „Rio de Janeiro”, przewożący niemiecki desant do Norwegii.
1919	Uchwałą Rady Ministrów powołano Akademię Górniczą w Krakowie.

1861	Patriotyczna manifestacja na placu Zamkowym w Warszawie została krwawo rozpedzona przez rosyjskie wojsko, które strzelało do bezbronnych ludzi. Zginęło co najmniej 200 osób, 500 zostało rannych.
1794	Za zasługi w bitwie pod Racławicami naczelnik insurekcji Tadeusz Kościuszko mianował Bartosza Głowackiego chorążym regimentu grenadierów krakowskich.
1525	W Krakowie król Zygmunt I Stary i Albrecht Hohenzollern podpisali traktat, na mocy którego książę Albrecht, uznając się lennikiem króla polskiego, został dziedzicznym władcą w Prusach; traktat poświadczał uznanie przez Polskę sekularyzacji zakonu krzyżackiego na terenie Prus i powstałego na tym obszarze państwa protestanckiego.

09 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1991	Początek oficjalnego wycofywania wojsk sowieckich; tego dnia z garnizonu Borne Sulinowo wyjechał eszelon transportujący w kilkudziesięciu wagonach jednostkę raketową; ostatnia jednostka bojowa opuściła Polskę 28 października 1992 r.
1972	W Londynie odbyło się zaprzysiężenie Stanisława Ostrowskiego na Prezydenta RP na Uchodźstwie.
1972	W Londynie odbyło się zaprzysiężenie Stanisława Ostrowskiego na Prezydenta RP na Uchodźstwie.
1945	Powstały Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
1941	Niemieckie zarządzenie o utworzeniu getta w Częstochowie.
1936	Dekret Prezydenta RP o utworzeniu Funduszu Obrony Narodowej.
1831	Powstanie Listopadowe: oddziały polskie dowodzone przez generałów Ludwika Kickiego i Józefa Dwernickiego pokonały Rosjan w bitwach pod Domanicami i Boremlem.
1241	Pod Legnicą rycerstwo polskie, wspierane przez templariuszy i joannitów, poniosło klęskę w bitwie z Tatarami; poległ dowodzący siłami chrześcijańskimi książę Henryk II Pobożny.

10 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2018	Na placu Piłsudskiego w Warszawie odsłonięto Pomnik Ofiar Tragedii Smoleńskiej 2010 roku oraz wmurowano kamień węgielny pod pomnik prezydenta Lecha Kaczyńskiego.
2010	W katastrofie samolotu pod Smoleńskiem zginął prezydent RP Lech Kaczyński, jego żona Maria Kaczyńska oraz 94 inne osoby, wśród nich wielu wysokich urzędników państwowych i dowódców wojskowych; polska delegacja leciała na uroczystości 70. rocznicy zbrodni katyńskiej.
1986	Sejm PRL uchwalił ustawę Prawo atomowe, regulującą zasady wykorzystania energii atomowej w Polsce.
1945	Rząd RP na uchodźstwie mianował Stefana Korbońskiego Delegatem Rządu na Kraj.
1943	Płk Emil August Fieldorf - szef Kedywu KG AK. Fot. NAC Organizacja Specjalnych Akcji Bojowych Armii Krajowej dokonała zamachu bombowego na dworcu kolejowym Friedrichstrasse w Berlinie, w wyniku którego zginęło 14 osób, a 60 zostało rannych.
1917	Podporządkowanie formacji legionowych niemieckim władzom wojskowym – powstanie Polskiej Siły Zbrojnej.
1864	W Warszawie władze carskie aresztowały Romualda Traugutta, dyktatora Powstania Styczniowego; 5 sierpnia 1864 r. został stracony na stokach Cytadeli Warszawskiej.
1848	Wymarsz Legionu Mickiewicza z Rzymu do Mediolanu.
1831	Powstanie Listopadowe: w bitwie pod Iganiami oddziały polskie pod dowództwem gen. Ignacego Prądzyńskiego pokonały wojska rosyjskie.

1525	Na rynku w Krakowie książę Albrecht Hohenzollern złożył uroczysty hołd lenny polskiemu królowi Zygmuntowi I Staremu.
------	--

11 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2010	Na lotnisku wojskowym w Warszawie wylądował samolot z ciałem zmarłego tragicznie prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Trumna została przewieziona do Pałacu Prezydenckiego.
1997	Sejm uchwalił ustawę lustracyjną.
1990	Sejm uchwalił ustawę „o uchyleniu ustawy o kontroli publikacji i widowisk, zniesieniu organów tej kontroli oraz o zmianie ustawy – Prawo prasowe”.
1980	Oświadczenie KSS KOR w 40. rocznicę zbrodni katyńskiej, wyrażające przekonanie, że ujawnienie stalinowskich zbrodni wobec obywateli polskich „będzie istotnym krokiem w kierunku braterstwa i przyjaźni z narodem rosyjskim”.
1968	Marian Spychalski zastąpił Edwarda Ochaba na stanowisku przewodniczącego Rady Państwa; gen. Wojciech Jaruzelski objął stanowisko ministra obrony narodowej.
1967	Władze komunistyczne podjęły decyzję o zamknięciu Teatru Rapsodycznego w Krakowie, założonego w konspiracji w 1941 r. w czasie niemieckiej okupacji; do pierwszego zespołu teatru należał Karol Wojtyła.
1961	W Izraelu rozpoczął się proces nazistowskiego zbrodniarza Adolfa Eichmanna, szefa wydziału żydowskiego w Głównym Urzędzie Bezpieczeństwa Rzeszy (RSHA), „mordercy z za biurką”, odpowiedzialnego za śmierć milionów Żydów; w wyniku procesu Eichmann został skazany na karę śmierci, wyrok wykonano 31 maja 1962 r.
1945	Wojska amerykańskie wyzwoliły niemiecki obóz koncentracyjny Buchenwald, w którym około 56 tys. osób zostało zabitych, zmarło z chorób, wycieńczenia lub na skutek prowadzonych na nich eksperymentów.
1943	Pierwszy oficjalny komunikat niemiecki dotyczący zbrodni katyńskiej: Agencja Transocean na podstawie raportu niemieckich władz w Smoleńsku poinformowała o „odkryciu masowego grobu ze zwłokami 3000 oficerów polskich”.
1940	Niemiecka żandarmeria, SS i gestapo w odwecie za działania oddziału mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” dokonały pacyfikacji położonych w pobliżu Szydłowca Skłobów oraz innych okolicznych wsi; w czasie przeprowadzonej akcji Niemcy zamordowali 265 osób.
1939	Adolf Hitler podpisał przedstawiony przez Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych projekt dyrektywy w sprawie gotowości bojowej armii na lata 1939–1940; jej część, tzw. Wariant Biały (Fall Weiss), dotyczyła ataku na Polskę.
1848	Powstanie Poznańskie: polsko-pruska ugoda w Jarosławcu, która przewidywała nadanie częściowej autonomii Wielkiemu Księstwu Poznańskiemu w zamian za ograniczenie na jego obszarze liczebności polskich oddziałów zbrojnych.
1775	W Warszawie zakończył obrady sejm, zwołany na żądanie zaborców w 1773 r., który ratyfikował traktaty rozbiorowe, legalizując podział ziem Rzeczypospolitej dokonany w 1772 r. przez Rosję, Austrię i Prusy; sejm powołał Komisję Edukacji Narodowej oraz Radę Nieustającą.
1065	Książę Bolesław Szczodry ufundował klasztor benedyktynów w Mogilnie.

12 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1991	W Warszawie podpisano akt założycielski Giełdy Papierów Wartościowych.
1985	W Warszawie Sąd Wojewódzki zarejestrował Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ).
1982	Stan wojenny: w Warszawie pierwszą audycję nadało podziemne Radio „Solidarność”, którego twórcami byli m.in. Zofia i Zbigniew Romaszewscy.

1945	1. Dywizja Pancerna gen. Stanisława Maczka wyzwoliła niemiecki obóz jeniecki w Oberlangen, w którym więziono uczestniczki Powstania Warszawskiego.
1944	W Hucisku w powiecie Bóbrka w Galicji Wschodniej oddział UPA, wsparty przez członków samoobrony ukraińskiej, zamordował ponad 100 Polaków.
1940	W nocy z 12 na 13 kwietnia władze sowieckie przeprowadziły drugą masową deportację ludności polskiej w głąb ZSRS; według danych NKWD w ramach przeprowadzonej akcji wywieziono łącznie około 61 tys. osób, głównie do Kazachstanu; ofiarami deportacji były rodziny rozstrzelanych w tym samym czasie polskich jeńców wojennych oraz osób więzionych przez NKWD.
1940	Rozkaz Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego o formowaniu w Syrii Brygady Strzelców Karpackich pod dowództwem płk. Stanisława Kopańskiego.
1929	W stoczni we francuskim Hawrze zwodowano podwodny stawiacz min ORP „Wilk”, pierwszą jednostkę podwodną polskiej Marynarki Wojennej.
1863	W okolicach Rawicza w pojedynku sprowokowanym przez przeciwników politycznych zginął Stefan Bobrowski, członek tajnego Komitetu Centralnego Narodowego; od stycznia 1863 r. właściwy kierownik Powstania Styczniowego, organizator i członek Tymczasowego Rządu Narodowego.
1850	Ogłoszono decyzję cesarza Franciszka Józefa o budowie Twierdzy Kraków.
1656	Potop szwedzki: wojska hetmana wielkiego litewskiego Pawła Jana Sapiehy wyzwoliły Lublin z rąk szwedzkich.
1627	Wojna polsko-szwedzka: początek bitwy pod Czarnem.

13 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1990	Prezydent ZSRS Michaił Gorbaczow przekazał prezydentowi Wojciechowi Jaruzelskiemu kopie archiwalnych dokumentów z listami polskich jeńców wysłanych w kwietniu i maju 1940 r. z obozu w Kozielsku do Smoleńska i z obozu w Ostaszku do Kalinina (obecny Twer), a także wykaz akt ewidencyjnych jeńców wojennych, których wywieziono z obozu NKWD w Starobielsku.
1990	Związek Sowiecki przyznał się do zbrodni katyńskiej. W komunikacie rządowej agencji TASS oficjalnie potwierdzono, że polscy jeńcy wojenni zostali rozstrzelani wiosną 1940 r. przez NKWD.
1967	W Warszawie w Sali Kongresowej odbyły się dwa koncerty The Rolling Stones.
	Kościółowi Mariackiemu w Krakowie, po 10-letniej konserwacji, przekazano rewindykowany z Niemiec ołtarz Wita Stwosza.
1943	W Berlinie w siedzibie Ministerstwa Spraw Zagranicznych III Rzeszy odbyła się konferencja prasowa poświęcona odkryciu masowych grobów w Katyniu. Radio Berlin podało dodatkowe informacje ze Smoleńska na temat identyfikacji zwłok polskich oficerów.
1923	Marszałek Francji Ferdinand Foch mianowany został marszałkiem Polski.
1883	Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego Zygmunt Wróblewski i Karol Olszewski, jako pierwsi na świecie dokonali skroplenia azotu.

14 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1985	W Krakowie ogłoszono deklarację założycielską Ruchu „Wolność i Pokój” (WiP).
1966	Początek głównych obchodów religijnych Milenium Chrztu Polski.
1953	W Warszawie zakończył się proces płk. Wacława Kostka-Biernackiego, żołnierza Legionów Polskich, komendanta twierdzy brzeskiej, wojewody nowogródzkiego i poleskiego, organizatora obozu w Berezie Kartuskiej. Więziony przez władze komunistyczne od 1945 r. skazany został na karę śmierci, zamienioną na 10 lat więzienia.
1950	Władze komunistyczne i przedstawiciele Episkopatu Polski podpisali porozumienie pomiędzy państwem a Kościołem katolickim.

1945	Początek działań 1 Armii WP w pierwszym etapie walk o Berlin (14–19 IV).
1934	Powołano Obóz Narodowo-Radykalny (ONR).
1929	Powołano rząd Kazimierza Świtalskiego, tzw. rząd pułkowników.
1927	Oficerska Szkoła Lotnictwa została przeniesiona z Grudziądza do Dębłina.
1924	Reforma walutowa rządu Władysława Grabskiego: prezydent RP wydał rozporządzenie o zmianie ustroju pieniężnego; ustalono w nim m.in. relację marki polskiej do nowej waluty – złotego: 1 800 000 marek polskich za 1 złotego.
1570	W Sandomierzu przedstawiciele protestanckich wyznań – kalwini, luteranie i bracia czescy – podpisali porozumienie dotyczące współdziałania wobec kontrreformacji.
1430	Grupa rycerzy-raubritterów pochodzących z Czech, Moraw i Śląska napadła na klasztor paulinów na Jasnej Górze, zabijając kilku zakonników, łupiąc część kosztowności i uszkadzając obraz Matki Boskiej Częstochowskiej.
1320	W Inowrocławiu rozpoczął się proces przeciwko Zakonowi Krzyżackiemu o bezprawne zajęcie Pomorza Gdańskiego.

15 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2010	Prezydent RP Lech Kaczyński otrzymał pośmiertnie tytuł Honorowego Obywatela miasta stołecznego Warszawy.
2000	Komendant Główny Policji powołał Centralne Biuro Śledcze (CBS).
1999	Podpisano akt założycielski partii Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD).
1983	Budowa warszawskiego metra na Ursynowie. 1983.06.06. Fot. PAP/T. Walczak Początek budowy pierwszej linii warszawskiego metra.
1967	Stocznia Gdańskiej nadano imię Włodzimierza Lenina.
1943	Zbrodnia Katyńska: Sowieckie Biuro Informacyjne stwierdziło, że polscy jeńcy byli zatrudnieni na robotach budowlanych na zachód od Smoleńska i „wpadli w ręce niemieckich katów faszystowskich w lecie 1941 r., po wycofaniu się wojsk radzieckich z rejonu Smoleńska”.
1939	Odbył się ogólnopolski zjazd założycielski Stronnictwa Demokratycznego.
1922	Podpisywanie traktatu preliminarnego między Polską a Rosją w Rydze, 12.10.1920 . Fot. CAW Sejm RP ratyfikował Traktat Ryski, kończący wojnę polsko-bolszewicką.

16 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2003	W Atenach podpisano traktat dotyczący wejścia do Unii Europejskiej dziesięciu nowych państw, w tym Polski.
1991	Inauguracja działalności Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.
1973	Samolot Ił 62 „Mikołaj Kopernik” odbył pierwszy w historii Polskich Linii Lotniczych LOT rejs transoceaniczny do Nowego Jorku.
1967	Na terenie byłego niemieckiego obozu zagłady Auschwitz-Birkenau odsłonięto pomnik ku czci ofiar nazistowskiego ludobójstwa; podczas uroczystości odbyło się prawykonanie „Dies irae” Krzysztofa Pendereckiego.
1966	W Gnieźnie i Poznaniu odbyły się centralne uroczystości państwowe związane z obchodami Tysiąclecia Państwa Polskiego.
1952	Sąd Wojewódzki w Warszawie skazał na karę śmierci gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”, organizatora i szefa Kedywu Komendy Głównej AK, jednego z najbardziej zasłużonych żołnierzy Armii Krajowej i polskiego podziemia niepodległościowego; egzekucję wykonano 24 lutego 1953 r.
1950	Początek kongresu studentów polskich, na którym powołano Zrzeszenie Studentów Polskich (ZSP).

1947	Wykonano wyrok śmierci na byłym komendancie KL Auschwitz-Birkenau Rudolfie Hoessie. Został powieszony na terenie obozu, obok budynku komendatury, w której urzędował.
1944	Ukraińscy kolaboranci służący w 4 Pułku Policji SS dokonali masakry od 250 do 862 Polaków w Chodczkowie Wielkim w województwie tarnopolskim.
1943	Do Katynia przybyła Komisja Techniczna Polskiego Czerwonego Krzyża, która pracowała przy ekshumacjach do 9 czerwca 1943 r.
1936	„Krwawy czwartek” we Lwowie – w czasie pogrzebu uczestnika demonstracji bezrobotnych, zastrzelonego dwa dni wcześniej przez policję, doszło do gwałtownych starć z siłami porządkowymi. Od policyjnych kul zginęło 31 uczestników konduktu, kolejnych 18 zmarło na skutek ran.
1927	Polskie Radio po raz pierwszy transmitowało odegranie hejnału z wieży Mariackiej w Krakowie.
1913	Józef Piłsudski zrzekł się funkcji komendanta głównego sił wojskowych podlegających Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych.
1895	W Lisewie Małym w pobliżu Sierpca urodził się Czesław Kaczmarek, katolicki duchowny, w latach 20. duszpasterz polski we Francji; biskup kielecki od 1938 do 1963 r.; w latach 1951–1956 więziony przez władze komunistyczne.

17 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1989	Sąd Wojewódzki w Warszawie ponownie zarejestrował NSZZ „Solidarność” z siedzibą w Gdańsku.
1979	W nocy z 17 na 18 kwietnia ładunek wybuchowy uszkodził pomnik Lenina w Nowej Hucie; mimo licznych przesłuchań MO nie ustaliła sprawców.
1947	Rejonowy Sąd Wojskowy w Warszawie skazał Kazimierza Bagińskiego na 8 lat, Wiktora Bazylewskiego na 6 lat, Tadeusza Węgrzynieka na 6 lat i Tadeusza Wyrzykowskiego na 3 lata więzienia za redagowanie rzekomo nielegalnego biuletynu PSL.
1943	Delegat PCK przy MCK w Genewie Stanisław Radziwiłł złożył oficjalną notę rządu RP w sprawie wysłania komisji do Katynia. Tego samego dnia, pół godziny wcześniej, również Niemcy zwrócili się do MCK o wszczęcie dochodzenia. Działania władz niemieckich zmierzające do sprowokowania konfliktu pomiędzy aliantami miały wywołać wrażenie, że postępowanie Berlina i polskiego rządu są ze sobą koordynowane.
1943	Oświadczenie Rady Ministrów RP w sprawie Zbrodni Katyńskiej: „Rząd Polski piętnuje wszystkie zbrodnie, popełnione na polskich obywatelach, i odmawia prawa wyzyskiwania tych ofiar w politycznej grze przez kogokolwiek, kto winien jest tych przestępstw przeciw Narodowi i Państwu Polskiemu”.
1942	W nocy z 17 na 18 kwietnia gestapo na ulicach warszawskiego getta zamordowało 52 osoby; była to pierwsza zorganizowana akcja terroru na terenie dzielnicy zamkniętej.
1900	Józef Piłsudski został przewieziony z więzienia w Łodzi i osadzony przez Rosjan w więzieniu na Cytadeli Warszawskiej (X Pawilon), gdzie rozpoczęto śledztwo w sprawie jego działalności niepodległościowej w PPS.
1848	Władze austriackie uwłaszczyły chłopów w Galicji.
1794	Powstanie Kościuszkowskie: w Warszawie wybuchła insurekcja, wojska rosyjskie stacjonujące w stolicy zostały pobite i wyparte z miasta; wśród dowódców stołecznych walk wyróżnił się radny miasta, szewc Jan Kiliński.
1794	Powstanie Kościuszkowskie: w Warszawie wybuchła insurekcja, wojska rosyjskie stacjonujące w stolicy zostały pobite i wyparte z miasta; wśród dowódców stołecznych walk wyróżnił się radny miasta, szewc Jan Kiliński.

18 kwietnia

Rok	Wydarzenie
-----	------------

2010	W Krakowie odbyły się uroczystości pogrzebowe Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i jego żony Marii. Para prezydencka spoczęła w katedrze na Wawelu w krypcie pod wieżą Srebrnych Dzwonów.
2005	W Watykanie rozpoczęło się dwudniowe konklawe po śmierci papieża Jana Pawła II.
1993	Papież Jan Paweł II dokonał beatyfikacji siostry Faustyny Kowalskiej, zakonnicy ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia.
1989	W czasie spotkania Lecha Wałęsy i gen. Czesława Kiszczaka podjęto decyzję o powołaniu Komisji Porozumiewawczej, mającej czuwać nad wykonywaniem porozumień zawartych przy Okrągłym Stole.
1952	W Warszawie w al. Szucha, gdzie w latach 1939–1944 mieściła się siedziba gestapo, otwarto Mauzoleum Walki i Męczeństwa.
1952	Uniwersytetowi Wrocławskiemu nadano imię Bolesława Bieruta.
1951	W Paryżu podpisano traktat, na mocy którego powstała Europejska Wspólnota Węgla i Stali, która zapoczątkowała integrację europejską.
1946	Rozwiązano założoną w 1920 r. Ligę Narodów, międzynarodową organizację założoną z inicjatywy prezydenta Stanów Zjednoczonych Thomasa W. Wilsona dla zapewnienia pokoju i rozwoju współpracy międzynarodowej.
1945	W Piskorowicach koło Leżajska oddziały Narodowej Organizacji Wojskowej, podległe Józefowi Zadziernemu ps. Wołyniak, zamordowały około sto osób narodowości ukraińskiej.
1944	Na Wołyniu w walce z Niemcami poległ ppłk Jan Kiwerski „Oliwa”, dowódca 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej.
1926	Polskie Radio rozpoczęło regularną emisję programu.
1792	Na polecenie Sejmu Wielkiego dokonano ostatniej lustracji zbiorów Skarbcza Koronnego na Wawelu. Zgromadzone pamiątki dziejów Polski przez cztery kolejne dni były prezentowane zwiedzającym.
1791	Sejm Wielki uchwalił prawo „o miastach królewskich”, zgodnie z którym obywatele miast uzyskali prawo nietykalności osobistej i majątkowej oraz możliwość głosowania w Sejmie w sprawach miast, handlu i rzemiosła.
1518	Na Wawelu odbyła się koronacja Bony Sforzy na królową Polski i jej zaślubiny z królem Zygmuntem I Starym.
1025	Podczas Świąt Wielkanocnych w Gnieźnie odbyła się koronacja królewska Bolesława I Chrobrego.

19 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2005	Niemiecki kardynał Joseph Ratzinger został obrany papieżem i przybrał imię Benedykt XVI.
2005	Sejm uznał przez aklamację dokonaną przez Turcję rzeź Ormian za ludobójstwo.
1990	W gdańskiej hali Olivia rozpoczął się II Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”; przewodniczącym związku ponownie wybrany został Lech Wałęsa.
1950	Sejm uchwalił ustawę o socjalistycznej dyscyplinie pracy.
1950	Powołano Urząd do spraw Wyznań.
1943	Ostra reakcja Moskwy na propozycję prowadzenia przez Międzynarodowy Czerwony Krzyż dochodzenia w sprawie zbrodni katyńskiej; sowiecki dziennik „Prawda” opublikował artykuł zatytułowany „Polscy pomocnicy Hitlera”, w którym oskarżył Polaków o kolaborację z Niemcami.
1943	W getcie warszawskim wybuchło trwające miesiąc powstanie; według raportów gen. Stroopa w getcie znajdowało się podczas powstania ponad 56 tys. Żydów. Około 6 tys. zginęło na miejscu w walce, na skutek pożarów i zaczadzenia. 7 tys. Żydów Niemcy zamordowali na terenie getta, tyle samo wysłali do obozu zagłady w Treblince. Pozostała grupa ok. 36 tys. została wysłana do innych obozów, przede wszystkim do Auschwitz i Majdanka; teren getta został zrównany z ziemią.
1942	W przeddzień urodzin Adolfa Hitlera członkowie konspiracyjnej Organizacji Małego Sabotażu „Wawer” rozwiesili w Warszawie około 2 tys. rysunków swastyki powieszonych na szubienicy.

1809	Pod Raszynem rozegrała się bitwa pomiędzy austriackim korpusem a wojskami polskimi dowodzonymi przez ks. Józefa Poniatowskiego; Austriacy pomimo dwukrotnej przewagi liczebnej nie zdołali przełamać polskich pozycji, bitwa pozostała nierozstrzygnięta.
1773	W Warszawie rozpoczął obrady sejm rozbiorowy, którego celem było zatwierdzenie decyzji zaborców o podziale Rzeczypospolitej; podczas obrad protestowali niektórzy postawie m.in. Tadeusz Rejtan, którego rozpaczliwy gest uwiecznił Jan Matejko na słynnym obrazie z 1866 roku.

20 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1989	Sąd Wojewódzki w Warszawie zarejestrował NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych.
1943	W Krakowie oddział egzekucyjny Armii Krajowej „Osa”-„Kosa” przeprowadził nieudany zamach na Friedricha Wilhelma Kruegera, dowódcę SS i Policji, pełnomocnika Heinricha Himmlera do spraw umocnienia niemieckości w Generalnym Gubernatorstwie; w wyniku akcji Krueger został ranny.
1943	Zbrodnia katyńska: Zarząd Główny PCK przesłał do MCK w Genewie raport Kazimierza Skarżyńskiego z pobytu w Katyniu.
1940	Komendant ZWZ płk Stefan Rowecki powołał Związek Odwetu (ZO), specjalną jednostkę sabotażowo-dywersyjną.
1864	Powstanie Styczniowe: Bronisław Brzeziński stanął na czele ostatniego Rządu Narodowego.

21 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1987	W Moskwie Michaił Gorbaczow i gen. Wojciech Jaruzelski podpisali deklarację o polsko-sowieckiej współpracy w dziedzinie ideologii, nauki i kultury; jedną z jej konsekwencji miało być „wywabianie białych plam” z historii stosunków polsko-sowieckich.
1966	Obchody Milenium Chrztu Polski: władze PRL ogłosiły, że nie udzielą kard. Wyszyńskiemu zgody na przyjazd do Watykanu i określiły zamiar pielgrzymki Pawła VI do Polski jako niewskazany.
1956	Sąd Najwyższy wznowił proces w sprawie Kazimierza Moczarskiego i uchylił wydany na niego w 1952 r. wyrok śmierci (zamieniony na karę dożywotniego więzienia). Trzy dni później Moczarski został zwolniony z więzienia we Wronkach.
1952	Prezydium rządu zatwierdziło projekt budowy Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, którego autorem był Lew Rudniew.
1945	Operacja łużycka: pod Budziszynem 2. Armia WP, dowodzona przez gen. Karola Świerczewskiego, wzięła udział w kilkudniowej bitwie z niemieckimi wojskami Grupy Armii „Mitte”; zła ocena sytuacji oraz błędy w dowodzeniu 2. Armią spowodowały ciężkie straty; podczas operacji łużyckiej zginęło prawie 5 tys. polskich żołnierzy, trzy tysiące uznano za zaginionych, a 10 tys. zostało rannych.
1945	W Moskwie Rząd Tymczasowy podpisał układ o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy powojennej między Polską a ZSRS.
	Zbrodnia wołyńska: Oddziały UPA dokonały masakry mieszkańców wsi Kuty nad Czeremoszem; ogółem w wyniku ukraińskich napadów na wieś trwających od marca 1944 r. zginęło około 200 Polaków i Ormian.
1943	Stalin wysłał tajne i jednoznaczne depeche do prezydenta Roosevelta i premiera Churchilla, w których zarzucił rządowi gen. Sikorskiego prowadzenie w zмовie z Hitlerem wrogiej kampanii przeciwko Związkowi Sowieckiemu.
1920	W Warszawie podpisano polsko-ukraińską umowę międzyrządową, nazywaną powszechnie umową Piłsudski–Petlura; strona polska uznawała niezawisłość Ukrainy i jej władz – Dyrektoriatu z Semenem Petlurą na czele; linię graniczną między Polską a Ukrainą stanowić miała dawna granica między Rosją a Austro-Węgrami.

1919	Wojna polsko-bolszewicka: oddziały Wojska Polskiego dowodzone przez Józefa Piłsudskiego zajęły Wilno.
1734	Wojna o sukcesję polską: wojska polskie dowodzone przez wojewodę lubelskiego Jana Tartę poniosły klęskę w bitwie z rosyjskim korpusem interwencyjnym pod Wyszecinem.
1368	Król Kazimierz III Wielki wydał statut żupny, dokument określający zasady wydobycia i sprzedaży soli w Królestwie Polskim.

22 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2002	W warszawskiej fabryce Daewoo-FSO zakończono produkcję Poloneza.
1986	W Warszawie przed Sądem Wojewódzkim zakończył się proces przywódców KPN. Leszek Moczulski skazany został na 4 lata więzienia, Krzysztof Król i Adam Słomka na kary po 2,5 roku, a Andrzej Szomański i Dariusz Wójcik na 2 lata pozbawienia wolności.
1985	Sąd Najwyższy utrzymał w mocy wyrok Sądu Wojewódzkiego w Toruniu w sprawie zabójców księdza Jerzego Popiełuszki.
1982	Stan wojenny: powstała podziemna Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”; utworzyli ją przywódcy konspiracyjnych struktur regionalnych: Zbigniew Bujak (Mazowsze), Władysław Frasyniuk (Dolny Śląsk), Władysław Hardek (Małopolska), Bogdan Lis (Gdańsk) oraz członek Prezydium Komisji Krajowej – Eugeniusz Szumiejko.
1981	Rząd wprowadził reglamentację masła, mąki, ryżu i kasz.
1973	W Nowej Hucie odsłonięty został pomnik Lenina. 18 kwietnia 1979 r. doszło do próby wysadzenia pomnika podjętej przez jednego z robotników zatrudnionych w Hucie im. Lenina; Ostatecznie monument twórcy państwa sowieckiego został zdemontowany 10 grudnia 1989 r., po protestach organizowanych przez Federację Młodzieży Walczącej.
1946	Polska ratyfikowała umowę o utworzeniu Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju Gospodarczego.
1945	Wojska sowieckie wyzwoliły niemiecki obóz koncentracyjny Sachsenhausen, położony na północ od Berlina; ogółem przez KL Sachsenhausen i jego filie przeszło ponad 200 tys. więźniów, dziesiątki tysięcy z nich zginęły.
1920	Dekretem Naczelnego Wodza i marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie utworzono Muzeum Wojska Polskiego.
1919	Dzień po zajęciu Wilna przez oddziały Wojska Polskiego Naczelnik Państwa Józef Piłsudski wydał odezwę „Do Mieszkańców byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego”; zapowiedział w niej zasadę samostanowienia ludności w sprawach wewnętrznych, narodowościowych i wyznaniowych.
1794	Powstanie Kościuszkowskie: w Wilnie pod wodzą płk. Jakuba Jasińskiego wybuchła insurekcja.

23 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1992	Sejm przyjął Ustawę Konstytucyjną o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.
1990	W Warszawie zarejestrowano Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej (ZHR).
1989	Na spotkaniu Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Warszawie zatwierdzono listy wyborcze do Sejmu i Senatu oraz przyjęto program wyborczy Komitetu.
1964	Sejm uchwalił przepisy o nieprzedawnianiu ścigania sprawców najcięższych zbrodni hitlerowskich.
1956	Sejm uchwalił ustawę o amnestii, obejmującą m.in. przestępstwa polityczne.

1956	Aresztowano byłego wiceministra bezpieczeństwa publicznego Romana Romkowskiego i byłego dyrektora X Departamentu MBP Anatola Fejgina; postawiono im zarzuty pozbawiania wolności wielu osób, a także stosowania niedozwolonych metod śledczych.
1943	W Janowej Dolinie na Wołyniu oddziały UPA, którymi dowodził Iwan Łytwyńczuk „Dubowyj”, zamordowały około 600 Polaków.
1943	W czasie walk w warszawskim getcie Żydowska Organizacja Bojowa wydała odezwę do Polaków, w której pisano: „Polacy, Obywatele, Żołnierze Wolności. (...) Wśród dymu pożarów i kurzu krwi mordowanego getta Warszawy – my więźniowie getta, ślemy wam bratnie serdeczne pozdrowienia. (...) Toczy się walka o naszą i waszą Wolność. O wasz i nasz – ludzki, społeczny, narodowy – honor i godność. Pomścimy zbrodnie Oświęcimia, Treblinki, Bełżca, Majdanka! Niech żyje braterstwo broni i krwi walczącej Polski!”.
1941	W odwecie za ucieczkę więźnia komendant KL Auschwitz Rudolf Hoess po raz pierwszy skazał 10 więźniów na śmierć głodową.
1937	Sejm przyjął ustawę o Świącie Niepodległości, które miało być obchodzone 11 listopada, „jako rocznica odzyskania przez naród polski niepodległego bytu państwowego i jako dzień po wsze czasy związany z wielkim imieniem Józefa Piłsudskiego, zwycięskiego wodza narodu w walkach o wolność ojczyzny”.
1936	Podczas solidarnościowej demonstracji ze strajkującymi w krakowskiej fabryce „Semperit” zginęło 10 osób.
1935	Prezydent Ignacy Mościcki podpisał nową konstytucję, tzw. Konstytucję kwietniową, w myśl której cała władza przeszła w ręce prezydenta i rządu.
1910	We Lwowie władze austriackie zarejestrowały Związek Strzelecki, jako legalną organizację paramilitarną działającą w Galicji.
1907	Koło Polskie w Dumie przedłożyło projekt autonomii Królestwa Polskiego.
1906	W nocy z 23 na 24 kwietnia Organizacja Bojowa PPS uwolniła z carskiego więzienia na Pawiaku 10 więźniów politycznych skazanych na karę śmierci.
1313	Pierwsza pisemna wzmianka o Warszawie. W dokumencie wystawionym przez księcia Siemowita II użyto określenia „pan warszawski”.
997	Podczas misji ewangelizacyjnej do kraju Prusów został zamordowany biskup Wojciech Sławnikowic. W 999 r. został kanonizowany przez papieża Sylwestra II i stał się patronem Polski.

24 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2015	Sejm przyjął ustawę o Narodowym Dniu Zwycięstwa obchodzonym 8 maja, jednocześnie znosząc ustanowione przez reżim komunistyczny na wzór sowiecki Narodowe Święto Zwycięstwa i Wolności obchodzone 9 maja.
2009	Sejm przyjął ustawę o budowie gazoportu w Świnoujściu.
1994	Podczas kongresu zjednoczeniowego nastąpiło połączenie Unii Demokratycznej i Kongresu Liberalno-Demokratycznego; na czele nowego ugrupowania – Unii Wolności – stanął Tadeusz Mazowiecki, jego wiceprzewodniczącym został Donald Tusk.
1988	Strajk pracowników Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Bydgoszczy – początek wiosennej fali społecznych protestów.
1982	Stan wojenny: w Warszawie powstał Międzyzakładowy Robotniczy Komitet Samoobrony Społecznej NSZZ „Solidarność”.
1953	Najwyższy Sąd Wojskowy skazał na karę śmierci mjr. Benno Zerbsta, uczestnika bitwy pod Monte Cassino, oskarżonego przez władze komunistyczne o próbę obalenia przemocą ustroju i działalność szpiegowską na rzecz zachodnich mocarstw; wyrok wykonano 21 sierpnia 1953 r.
1952	Dekret Rady Ministrów o zniesieniu fundacji; majątek fundacji przejęło państwo.

1947	Prezydium Rady Ministrów przyjęło uchwałę o rozpoczęciu Operacji „Wisła”, której celem było wysiedlenie ludności ukraińskiej z południowo-wschodniej Polski i przesiedlenie jej na Ziemię Zachodnie i Północne.
1945	W Puławach oddział partyzancki Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” pod dowództwem mjr. Mariana Bernaciaka „Orlika” rozbił Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego; uwolniono wówczas 107 więźniów.
1942	W Poznaniu gestapo rozpoczęło aresztowania wśród członków konspiracyjnego Związku Odwetu – dywersyjno-bojowego pionu ZWZ-AK; w ciągu następnych dni Niemcy uwięzili kierującego grupą dr. Franciszka Witaszka oraz około 100 członków podziemnej organizacji.
1920	Rząd RP zawarł konwencję wojskową z Semenem Petlurą, przywódcą Ukraińskiej Republiki Ludowej, dotyczącą wspólnej walki przeciwko Armii Czerwonej.

25 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1998	/ 25 lat Wszedł w życie Konkordat między Polską a Stolicą Apostolską.
1997	/ 26 lat Sejm uchwalił ustawę o Polskiej Akademii Nauk.
1957	/ 66 lat W Warszawie rozpoczął obrady I Zjazd Związku Młodzieży Socjalistycznej, organizacji młodzieżowej będącej „kuźnią kadr” PZPR, podporządkowanej jej ideologicznie i politycznie.
1949	/ 74 lata W Moskwie rozpoczęła się pierwsza sesja Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG); w jej skład obok Związku Sowieckiego weszły Bułgaria, Czechosłowacja, Polska, Rumunia i Węgry.
1943	W nocy z 25 na 26 kwietnia Związek Sowiecki zerwał stosunki dyplomatyczne z polskim rządem w Londynie, zarzucając mu w sprawie Katynia antysowiecką kampanię prowadzoną wspólnie z III Rzeszą.
1920	Wojna polsko-bolszewicka: początek ofensywy wojsk polskich na wschodzie – tzw. wyprawy kijowskiej.
1809	Wojna polsko-austriacka: oddziały armii Księstwa Warszawskiego odniosły zwycięstwo w bitwie pod Radzyminem.
1794	W Wilnie jako zdrajca powieszony został Szymon Kossakowski, generał, hetman wielki litewski od 1793 r.; stronnik Rosji, organizator konfederacji targowickiej na Litwie.
1333	W katedrze na Wawelu odbyła się koronacja królewska Kazimierza III Wielkiego.

26 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1994	Prezydent Lech Wałęsa podpisał w czasie wizyty na Litwie traktat polsko-litewski „O przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy”.
	Strajk w Hucie im. Lenina w Krakowie, poza postulatami płacowymi protestujący żądali ponownego przyjęcia do pracy zwolnionych działaczy Solidarności.
1985	W Warszawie przywódcy partii komunistycznych Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, Polski, Rumunii, Węgier i Związku Sowieckiego podpisali protokół przedłużający istnienie Układu Warszawskiego na kolejne 20 lat.
1950	1 Maja ustanowiono świętem państwowym.
1944	Żołnierze oddziału „Pegaz” Kedywu Komendy Głównej AK zastrzelili w Warszawie na ul. Chocimskiej Erwina Groessera – pułkownika niemieckiej policji.
1944	Prezydent RP Władysław Raczkiewicz mianował Delegata Rządu na Kraj Jana S. Jankowskiego wicepremierem i podpisał dekret o tymczasowej organizacji władz na obszarze Rzeczypospolitej.

1943	W nocy z 26 na 27 kwietnia z niemieckiego obozu Auschwitz uciekł rtm. Witold Pilecki, współzałożyciel Tajnej Armii Polskiej, oficer KG AK; w 1940 r. dobrowolnie poddał się aresztowaniu i wywózce do Auschwitz, aby zdobyć informacje o obozie; uczestnik Powstania Warszawskiego; od 1945 r. w 2. Korpusie Polskim we Włoszech; po powrocie do Polski aresztowany przez władze komunistyczne, po brutalnym śledztwie skazany na śmierć i stracony.
1943	Powstanie w warszawskim getcie: na ulicach Warszawy pojawiły się obwieszczenia okupacyjnych władz niemieckich, przypominające o karze śmierci za pomoc Żydom.
1933	W nazistowskich Niemczech utworzono Gestapo (Geheime Staatspolizei), tajną policję polityczną III Rzeszy.
1920	Wyprawa kijowska: wojska polskie zajęły Żytomierz i Berdyczów.
1886	Uchwała sejmu pruskiego o powołaniu Komisji Kolonizacyjnej w celu wykupu własności ziemskiej z rąk Polaków.
1809	Wojna polsko-austriacka: zwycięstwo wojsk Księstwa Warszawskiego w bitwie pod Grochowem.

27 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2014	W Rzymie papież Franciszek ogłosił świętymi Jana XXIII i Jana Pawła II; w mszy kanonizacyjnej uczestniczyło ok. 800 tys. wiernych.
1972	Sejm uchwalił Kartę Praw i Obowiązków Nauczyciela.
1960	W Nowej Hucie doszło do starć milicji z mieszkańcami, którzy protestowali przeciwko usunięciu krzyża z miejsca, gdzie miał stanąć kościół. Zatrzymano około 500 osób.
1956	Sejm PRL uchwalił ustawę o amnestii, na mocy której więzienia opuściło ponad 35 tys. osób, głównie więźniów skazanych przez komunistyczne władze za działalność niepodległościową.
1940	Na rozkaz dowódcy SS Heinricha Himmlera na terenie byłych polskich koszar artyleryjskich w Oświęcimiu Niemcy rozpoczęli budowę KL Auschwitz.
1919	Oficjalne uznanie państwa polskiego przez Stolicę Apostolską.
1794	Insurekcja Kościuszkowska: wojska litewskie odniosły zwycięstwo nad oddziałami rosyjskimi w bitwie pod Niemenczynem koło Wilna.
1792	W Petersburgu przeciwnicy reform Sejmu Czteroletniego, pod hasłem obrony zagrożonej wolności, zawiązali konfederację przeciwko królowi Stanisławowi Augustowi i Konstytucji 3 Maja; przywódcy konfederacji uzgodnili z Katarzyną II, że po dotarciu do Polski, przy ochronie Rosjan, ogłoszą jej akt w Targowicy; dokument miał zostać wydany pod nieprawdziwą datą – 14 maja.

28 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1976	Na zjeździe w Warszawie ZMS i ZSMW powołały „wspólną organizację młodzieży pracującej” – Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej (ZSMP).
1956	Komunikat o uchyleniu przez Najwyższy Sąd Wojskowy wyroków w tzw. procesie generałów. Skazani zostali zrehabilitowani.
1952	Najwyższy Sąd Wojskowy wydał wyrok w tzw. sprawie kierownictwa konspiracji wojskowej. Oskarżonymi byli płk Franciszek Skibiński oraz czterej inni oficerowie. Wszyscy oni w wyniku brutalnych metod śledztwa „przyznali się do winy” i skazani zostali na karę śmierci.
1951	Prezydium Rządu powołało Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
1947	Grupa Operacyjna „Wisła” rozpoczęła wysiedlanie ludności ukraińskiej z południowo-wschodniej Polski; w ciągu trzech miesięcy na tzw. Ziemiach Zachodnie i Północne przymusowo przesiedlono ponad 140 tys. Ukraińców.
1946	Krajowa Rada Narodowa uchwaliła ustawę o obywatelstwie państwa polskiego oraz narodowości polskiej ludności mieszkającej na Ziemiach Odzyskanych. Ustawa przyznawała polskie obywatelstwo wszystkim Polakom zamieszkującym ten obszar przed 1 stycznia 1945 r.

1943	Do Katynia na zaproszenie władz niemieckich przybyła grupa międzynarodowych ekspertów medycyny sądowej i kryminologii, pod przewodnictwem dr. Ferenc Orsosa.
1943	Ogłoszona została informacja o tworzeniu Dywizji SS-Galizien; zgłosiły się do niej tysiące ukraińskich ochotników. Jednostka ta uczestniczyła w masakrach polskiej ludności. 28 lutego 1944 r., złożony z ukraińskich ochotników do dywizji SS Galizien, 4 pułk policji SS, dokonał pacyfikacji Huty Pieniackiej niedaleko Lwowa, mordując 850–900 osób.
1939	W przemówieniu wygłoszonym w Reichstagu Adolf Hitler wypowiedział polsko-niemiecką deklarację o nieagresji z 1934 r. oraz brytyjsko-niemiecki układ o ograniczeniu zbrojeń morskich z 1935 r.
1934	W Warszawie odbyła się uroczystość otwarcia nowego cywilnego lotniska na Okęciu; wcześniej samoloty lądowały na aerodromie na Polach Mokotowskich.
1924	W Warszawie otwarto Bank Polski SA, który rozpoczął emisję nowej waluty – złotego polskiego.
1848	Powstanie poznańskie: w bitwie pod Grodziskiem Wielkopolskim polscy kosynierzy przegrali bitwę z Prusakami; w tym samym dniu po walce dwudziestu mieszkańców miasta zostało zamordowanych przez pruskich żołnierzy.
1520	Król Zygmunt Stary wydał w Toruniu ordynację obrony kresów, która dotyczyła rozmieszczenia oddziałów obrony potocznej, broniących południowo-wschodnich granic Rzeczypospolitej, zwłaszcza przed najazdami tatarskimi.

29 kwietnia

Rok	Wydarzenie
1993	Prezydent Lech Wałęsa rozwiązał Sejm i Senat, ogłaszając przedterminowe wybory.
1974	Sejm przyjął ustawę o przekazywaniu gospodarstw rolnych na własność państwa w zamian za rentę oraz ustawę o rentach dla inwalidów wojennych i rodzin po poległych żołnierzach.
1967	Papież Paweł VI mianował kardynałem arcybiskupa metropolitę krakowskiego Karola Wojtyłę.
1943	W Warszawie na terenie getta Niemcy rozstrzelali około 600 więźniów Pawiaka.
1768	Posel rosyjski w Warszawie Nikołaj Repnin wydał w imieniu carycy Katarzyny Wielkiej deklarację przeciwko konfederacji barskiej związanej „pod sztandarem fanatyzmu i rebelii”.
1493	Wielki mistrz zakonu krzyżackiego Johann von Tieffen złożył w Poznaniu hołd lenny królowi Janowi I Olbrachtowi.

30 kwietnia

Rok	Wydarzenie
2000	W Rzymie odbyły się uroczystości kanonizacji siostry Faustyny Kowalskiej.
1985	Decyzja Rady Ministrów o przekazaniu OPZZ majątku „byłych związków zawodowych” NSZZ „Solidarność” i CRZZ.
1981	Wprowadzono reglamentację masła, mąki pszennej, kaszy, płatków zbożowych i ryżu.
1956	Otwarto Warszawski Ośrodek Telewizyjny i stację nadawczą na Pałacu Kultury i Nauki. Tego samego dnia Telewizja Polska rozpoczęła emisję swego pierwszego programu informacyjnego „Wiadomości Dnia”, zastąpionego w 1958 r. przez „Dziennik Telewizyjny”.
1947	W Zakładach Mechanicznych „Ursus” wyprodukowano pierwszy po wojnie ciągnik.
1946	Do Krakowa powrócił razem z wieloma innymi dziełami sztuki zrabowanymi przez Niemców w czasie II wojny światowej Ołtarz Mariacki Wita Stwosza.
1945	1. Dywizja Piechoty 1. Armii WP rozpoczęła udział w szturmie Berlina.
1943	Raport w sprawie zbrodni katyńskiej amerykańskiego płk. Henry'ego Szymanskiego.
1942	W ramach akcji dezinformacyjnej Polskiego Państwa Podziemnego o kryptonimie „N” do ponad 200 zakładów pracy pod zarządem niemieckim w Generalnym Gubernatorstwie wysłano fałszywe

	zarządzenie nakazujące udzielenie 1 maja dnia wolnego wszystkim pracownikom, z obowiązkiem wypłaty pracownikom pełnego wynagrodzenia.
1940	Getto łódzkie zostało całkowicie przez Niemców odizolowane od reszty miasta; na obszarze 4 km kw. zamknięto ponad 160 tys. ludzi.
1940	Pod Anielinem w walce z Niemcami poległ mjr Henryk Dobrzański „Hubal”, żołnierz Legionów Polskich, kawalerzysta, olimpijczyk, w czasie II wojny światowej dowódca Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego.
1848	Powstanie poznańskie: oddziały Ludwika Mierosławskiego pokonały oddziały pruskie w bitwie pod Miłostawiem.